

N:o 163.

Af Herr **C. J. Svensén**: *Angående skrifvelse till Kongl. Maj:t om föreskrift för Statistiska centralbyrån att utarbета fullständig årlig uppgift på de inom riket till Första Kammaren valbare personer.*

Uti 9 § af gällande Riksdagsordning finnes föreskrifvet, att till medlemmar af Första Kammaren kunna endast väljas män, som uppnått 35 års ålder samt ega och minst tre år näst före valet egt fast egendom till taxeringsvärde ej understigande 80,000 R:dr eller ock till staten skatta samt under tid, som nyss är sagd, skattat för minst 4,000 R:dr årlig inkomst af kapital och arbete.

Då således landstings och stadsfullmäktiges valrätt är inskränkt till förmögnare samhällsmedlemmar, skulle man väl trott att Riksdagsordningens författare varit betänkte på att för dessa korporationer möjliggöra ett behörigt val af denna beskaffenhet, så att man icke af okunnighet måtte begå misstag i afseende på de valdes kompetens. Men detta har blifvit alldeles förbisedt, hvilket haft till följd dels att personer blifvit eller åtminstone *kunnat* blifva i Första Kammaren invalde, utan att innehafva föreskrifna förmögenhetsvilkor, dels ock att man af bristande personalkännedom vid valet förbigått mången mera duglig person.

För att afhjelpa denna påtagliga brist i anordningarne till ifrågasvarande val, och sedan man förgäfvades väntat att den med stor kostnad upprättade Statistiska centralbyrån skulle verkställa detta arbete, lät redaktionen af »Tidskrift för Sverges landsting» under tvenne år, 1870 och 1871, ur taxeringslängderna för hela riket göra utdrag, utvisande de högst

Bih. till Riksd. Prot. 1881. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 19 Häft.

beskattade inom hvarje län, hvilka utdrag i tidskriften intogos och vid denna tid voro till ledning. Men sedan dessa öfversigter upphört — efter hvad som erfarits, dels i anseende till den för enskild person nog dryga kostnaden för deras sammanfattande och dels, samt hufvudsakligen, emedan det snart befans omöjligt att direkte från *alla* länen erhålla nödiga uppgifter, hvilka således måste tagas från Kammar-rätten, hvarigenom de blefve föråldrade, innan de kunde offentliggöras, — hafva förenämnda korporationer saknat all ledning för dessa val. I andra länder, der man för valbarhet till Första Kammaren fordrar vissa förmögenhetsvilkor, hafva i vallagarne lemnats bestämda föreskrifter om sättet att utröna dessa vilkor; hvilket ju äfven måste anses erforderligt. Så t. ex. uppgöres i Nederländerna, årligen i April månad, i hvarje provins genom ett utskott af provincialstånderna en förteckning öfver dem, som då befinnas i skatteprotokollen införda såsom erläggande de högsta direkta skatter till staten; och i Belgien, der hvarje medlem af senaten skall betala minst 2,000 francs i direkta skatter, skall en af uppbördstjenstemännen bestyrkt afskrift af skatelistorna, inom den 15 Juni hvarje år öfverlemnas till borgmästare och råd o. s. v. —

Äfven vid val till svenska Riksdagens Andra Kammare är föreskrifvet, att röstlängderna under viss tid före valet skola hållas tillgängliga för valmännen. Då ett sådant stadgande ansetts nödigt för dessa val, hvilka ske inom smärre områden, der valmännen bättre känna hvarandra och följaktligen med större lätthet kunna utse lämpliga kandidater, borde det vara så mycket mera af nöden vid val till Första Kammaren, med dess större valkretsar och deraf följande ringare personalkänedom. Egentligen borde 9 § Riksdagsordningen hafva innehållit ett stadgande härom; men då ett sådant icke finnes och saken bör kunna ordnas utan ändring af grundlagen, föreslår jag,

att åt Statistiska centralbyrån måtte uppdragas att årligen och på grund af utdrag ur de nästförflutna tre årens taxeringslängder, meddelade af länsstyrelserna eller annan lämplig myndighet, upprätta och till landstingens och dermed likställiga stadsfullmäktiges ledamöter utdela fullständig uppgift på de inom riket till Första Kammaren valbara personer; och

att Riksdagen i underdånig skrifvelse hos Kongl. Maj:t anhåller om utfärdande af de härtill nödiga

föreskrifter för Statistiska centralbyrån, Öfverståthållareembetet och länsstyrelserna.

Stockholm den 2 Februari 1881.

C. J. Svensén.

RÄTTELSER:

i motionen N:o 118:

Sid. 11, rad. 3 uppfir. *står*: större ecklesiastika boställsskogar,
läs: 19 större ecklesiastika boställsskogar,

i motionen N:o 162:

Sid. 22, rad. 6 *står*: öfver 600, *läs*: 618,
» » » 7 » öfver 500, » 468,
